

REGIONAL UTVIKLINGSPLAN 2035 FOR HELSE SØR-ØST

Høringsuttalelse fra Aker sykehus venner

Alle fire bydeler i Groruddalen sammen til Aker

Aker Sykehus Venner har som hovedformål at Aker sykehus skal gjenoppbygges som lokalsykehus for alle de fire bydelene i Groruddalen, og at bydelene må flyttes sammen tilbake til Aker.

Nytt Aker sykehus må være et folkehelsens sykehus. Bydelene Stovner, Grorud, Alna og Bjerke har gjennom mange år etablert et samarbeid om en rekke tiltak for å styrke folkehelsen i Groruddalen. Det er dokumentert at de fire bydelene har felles utfordringer i deler av befolkningen med blant annet dårligere levekår, lav sysselsetting, høy sykdomsbyrde og høy barnefattigdom. Forventet levealder ligger langt under gjennomsnittet for Oslo. Mange sliter med psykiske og fysiske helseplager. I sum gir dette store helseutfordringer. I bydelene i Groruddalen arbeides det derfor både politisk og administrativt med helsefremmende og forbyggende tiltak for alle aldersgrupper.

Bydelene Stovner og Grorud har siden 2003 og Alna siden 2011 tilhørt Akershus universitetssykehus, Ahus. Resultatet har vært korridorpasienter og vedvarende plassmangel på det ellers moderne og velutstyrte sykehuset. Ahus kjøper i dag sykehusplasser i Oslo for å plass til pasientene. Pasienter fra Groruddalen vet ikke hvilket sykehus de havner på ved akuttinnleggelse. Pasienten risikerer å bli sendt mellom sykehusene, også til Kongsvinger sykehus.

Ahus er i dag lokal- og områdesykehus for ca. 500 000 innbyggere i 20 Akershus-kommuner, Rømskog kommune i Østfold og de tre folkerike Groruddalsbydelene. Den nødvendige samhandlingen mellom bydel og sykehus er krevende når sykehusets samhandlingspartnere er mange og ganske forskjellige. Mange pasienter har lidd unødvendig i alle disse årene.

For å realisere målsettingen om best mulige "sømløse" pasientforløp kreves ikke bare god samhandling mellom spesialisthelsetjenesten og bydelene, men også mellom bydelene.

Vi slutter oss til felles administrativt høringsuttalelse fra bydelene Grorud, Alna og Stovner (datert 17.08.2018) som sier:

Det er hensiktsmessig med størst mulig grad av felles tilbakeføring, og at bydelene Grorud, Alna og Stovner i mest mulig grad tilbakeføres samtidig til Aker sykehus og OUS. Det er svært lite ønskelig å skille tilbakeføring av TSB og psykiatri fra somatikk.

Vi slutter oss videre til Bydel Bjerkes høringsuttalelse (vedtatt i Bjerke bydelsutvalg 27.09.18) der det påpekes at det vil være svært uhensiktsmessig for Groruddalens bydeler å ikke være samlet i samme opptaksområde for lokalsykehus. Bydelen har erfart at det har vist seg både "*faglig og administrativt tungvint å ha en annen sektorinndeling enn de øvrige tre bydeler i Groruddalen*".

Planen gir imidlertid ikke noe svar på om - eller når - bydelene i Groruddalen igjen kan samles på nye Aker sykehus.

Dimensjonering og befolkningsgrunnlag

Aker Sykehus Venner har gjennom de årene vi har fulgt nøye med på alle de skiftende planene for sykehustilbudet i Oslo og omegn, bemerket at de beregninger som tidligere har vært gjort for en forsvarlig dimensjonering av sykehuskapasiteten i forhold til pasientgrunnet, har basert seg på feilaktige estimater for befolkningstilvekst. Vi ser at det i Helse Sør-Østs høringsnotat er vist til en nedadgående trend i den årlige økningen av antall innbyggere.

Vi vil i denne forbindelse vise til at Oslo for det første har hatt en kraftig økning i folketall i årene fra 2012

– 2017, og for det andre foregår det, spesielt i Groruddalen, en betydelig boligbygging som uansett vil innebære en vesentlig lokal befolkningsvekst i Oslos nordøstlige bydeler.

Samtidig vil antallet eldre over 75 år - de store etterkrigskullene - de kommende årene øke markant. Med økningen i eldre årsklasser følger en kraftig økning i bruken av helsevesenet. Helse Sør-Øst har beregnet at behovet for sykehustjenester vil øke med nærmere 60 prosent frem til 2035 i Oslo og Ahus sine opptaksområder.

Aker sykehus venner slutter seg til Oslo byråd når de oppsummerer det hele slik:

Planutkastet med alle usikkerheter medfører stor risiko for kommunen og innbyggerne både når det gjelder kapasitet og kostnader. Gevinstrealiseringen HSØ forutsetter, fordrer en reduksjon av behovet for sykehussenger med 15 %.

Manglende tillit til planene for nytt regionsykehus på Gaustad

Aker Sykehus Venner har de siste 10 årene fulgt grundig med på de stadig skiftende utviklingsplanene for Oslos sykehus. Historikken viser etter vår oppfatning at det har vært en til dels skandaløs forvaltningspraksis med grove feilkalkyler, som etter avviklingen av Aker som lokalsykehus medførte et stort overbelegg på Ahus fra første dag da den siste av tre av Groruddalens bydeler ble overført dit.

På bakgrunn av disse erfaringene, og etter en kritisk gjennomgang av de vidløftige planene for et nytt regionsykehus på Gaustad, stiller vi oss svært skeptiske til om dette i det hele tatt lar seg gjennomføre. Ser en på kart over planområdet fremkommer det som tydelig at en realisering av prosjektet vil innebære at Gaustad sykehus, benevnt av Oslo Universitetssykehus som "gamle Gaustad", må avvikles som psykiatrisk sykehus for at det i det hele tatt skal kunne bli plass til alle de somatiske funksjoner som er tenkt i det nye sykehuset. Gaustad sykehus gir behandling til mennesker med et betydelig behov for ro og skjerming. Det var jo også derfor sykehuset i sin tid ble anlagt i landlige omgivelser som delvis er bevart frem til i dag.

Etter planen skal Aker og Gaustad bygges ut parallelt og i to etapper. Det som i dag finnes av sykehusaktivitet på Ullevål, skal gradvis overføres til disse to nye sykehusene. En følge av at Ullevål skal tømmes, er at bydelene Søndre Nordstrand, Nordstrand og Østernsjø, som i dag har Ullevål som sitt lokalsykehus, skal overføres til Aker etter første etappe, mens Bydel Bjerke skal overføres til Gaustad. Bydelene Stovner og Grorud må vente til andre etappe er sluttført, anslått til etter 2032. Om det blir noen slik andre etappe, kan ingen i dag garantere.

Aker Sykehus Venner mener at

- Oslo trenger lokalsykehus. Bygg Aker sykehus først
- Alle fire bydeler i Groruddalen skal ha Aker som sitt lokalsykehus
- Groruddals-bydelene skal ikke splittes, men overføres sammen til Aker
- Aker Sykehus skal være et folkehelse-sykehus med en optimal dimensjonering og ikke bli et forvokst storsykehus til erstatning for plassmangel, slik det vil bli om det gjøres alvor av å avvikle Ullevål som er Nord-Europas største sykehus
- Muligheten for å beholde og fornye Ullevål må utredes
- Gaustad Sykehus må bevares som psykiatrisk sykehus
- De tvilsomt realiserbare planene for nytt regionsykehus på Gaustad må ikke forsinke arbeidet med å igangsette utbyggingen av Aker

For styret i Aker sykehus venner
Maren Rismyhr